

ХИЙГДСЭН ОНЦЛОХ АЖИЛ

1. ӨРГҮЙ УЛААНБААТАР

Анх 2016 онд 100 орчим тэрбум төгрөгийн өртэй хотыг нийслэлийн удирдлагын шинэ баг хүлээн авсан юм. Үүнд концессийн гэсэн тодотголтой бүх өр, аж ахуйн нэгж байгууллагын өрөөс эхлээд нийслэл хоттой хамаатай бүх төрлийн өр багтаж байв.

Хэдийгээр нийслэлийн эдийн засаг хүнд байсан ч хотын удирдлагын баг өмнөө

тавьсан зорилтоо биелүүлэн, төсвийн орлогоо давуулан биелүүлж, бүх өрийг төлж дуусгахын төлөө чармайн ажиллаж эргэн төлөлтийг бүрэн хийв.

Нийслэл хотын удирдлага эдийн засаг санхүүгийн хүндрэлээс гарахын төлөө ийнхүү ажилласны үр дүнд 2018 он гэхэд эдгээр өрийг бүрэн барагдуулж, Улаанбаатар хот өргүй хот болж чадлаа.

2. 2018 ОНЫГ “ИРГЭДИЙН ОРОЛЦООТОЙ АМЬДРАХ ОРЧНЫГ САЙЖРУУЛАХ ЖИЛ” БОЛГОН ЗАРЛАВ

Нийслэлийн нутгийн захиргааны байгууллагуудаас үзүүлж байгаа үйлчилгээг шинэ шатанд гаргаж, шийдвэр гаргах түвшинд иргэд, оршин суугчдын саналыг тусган, хотын хөгжил, бүтээн байгуулалт, тохижилтын ажилд тэдний оролцоог нэмэгдүүлэх, иргэдийн эрүүл, аюулгүй орчинд ажиллаж, амьдрах нөхцөлийг хангах зорилгоор 2018 оныг “Иргэдийн оролцоотой-Амьдрах орчныг сайжруулах жил” болгон зарлалаа. “Иргэдийн оролцоотой-Амьдрах орчныг сайжруулах жил”-ийн хүрээнд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг иргэн, төр, хувийн хэвшлийн байгууллагын саналыг тусган боловсруулж, жилийн ажлын төлөвлөгөөг батлан хэрэгжүүлэн ажиллав.

Иргэдийнхээ санал санаачлагаар автозамын түгжрэлийг бууруулах чиглэлээр 2018 онд автозамын бүтээн байгуулалтад голлон анхаарч, гол гүүр, гүүрэн гарцуудыг өргөтгөх, шинэчлэх ажил хийж байна. Ирэх 2019 оныг явган хүний зам, дугуйн замыг сайжруулахад анхаарч, иргэд чөлөөтэй зорчих боломжоор хангах аян өрнүүлж, эрчимтэй ажиллахаар болоод байна. Мөн гудамж, талбайн гэрэлтүүлэг, камержуулалтыг сайжруулах чиглэл барихаар болов.

Нийслэлийн 2018 оны төсвийг боловсруулахдаа “Иргэдийн оролцоотой төсөв 2018” нээлттэй хэлэлцүүлгийг зохион байгуулж, давхардсан тоогоор 893 иргэн оролцсон байна.

Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагчийн 2016-2020 оны үйл ажиллагааны “Аз жаргалтай хот” хөтөлбөрийн хүрээнд нийслэл хотоо иргэнээ дээдэлсэн, өндөр технологид суурилсан үйлдвэрлэл, бие даасан эдийн засагтай, бизнест ээлтэй, ногоон хөгжлийн үзэл баримтлал бүхий олон улсад өрсөлдөх чадвартай, монгол үндэсний хэв маяг, өвөрмөц дүр төрхтэй, Зүүн хойд Азийн санхүү, бизнес, аялал жуулчлалын төв хот болгон хөгжүүлэхээр зорин ажиллаж байгаа юм.

Энэхүү зорилгыг хэрэгжүүлэхээр өнгөрсөн хугацаанд “Нэг өрх-нэг ажлын байр”, “Улаанбаатарт үйлдвэрлэл”, “Орон нутгийн үйлдвэрлэлийн түншлэл”, “Нийслэлийн боловсрол-2020”, “Нийслэлийн эрүүл мэндийн салбарын хөгжил”, “Хүүхдийн насны онцлогт тохирсон хөгжлийг дэмжих”, “Нийслэлийн залуучуудын хөгжлийн хөтөлбөр”, “Соёлын үйлдвэрлэл”, “Нийслэлийн орон сууц, дэд бүтцийг хөгжүүлэх дэд хөтөлбөр”, “Худалдаа, хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээ”, “Хүн амын ахуйн үйлчилгээ”, “Нийслэлийн

иргэдийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх” зэрэг 17 дэд хөтөлбөрийг НИТХ-ын болон Тэргүүлэгчдийн тогтоолоор батлуулан хэрэгжүүлж ирлээ.

3. УЛААНБААТАР ХОТ 60 ЖИЛИЙН ДАРАА ГҮҮРЭН БАЙГУУЛАМЖУУДАА ЦОГЦООР НЬ ШИНЭЧИЛЖ БАЙНА

Монгол Улсын нийт хүн амын тал хувь нь ажиллаж амьдарч байгаа их хотын дэд бүтцийн хөгжлийн тулгуур баганын нэг бол автозамын салбар. 2018 онд Улаанбаатар хотод улс, нийслэлийн төсөв, нийслэлийн авто замын сан, гадаадын зээл тусламж, орон нутгийн хөгжлийн сангийн санхүүжилтээр 63 төсөл, арга хэмжээ хэрэгжих юм. Нийтдээ 43.5 км авто зам, 3050 урт метр

гүүр барих төлөвлөгөө гарган ажиллаж байна. Мөн нийслэлийн замын сангийн хөрөнгөөр 24 төсөл арга хэмжээ хэрэгжинэ.

БНХАУ-ын урт хугацааны хөнгөлөлттэй зээлийн санхүүжилтээр 2017 онд эхэлсэн “Замын цагдаагийн газрын ойролцоох гүүрэн гарц”, “Яармагийн шинэ гүүр барих, хуучин гүүрийг засварлах”, “Гачууртын уулзвараас Налайх, Чойрын уулзвар хүртэлх 20.9 км авто зам”, “Туул гол дээгүүрх Баянзүрхийн 321 урт метр гүүр болон Сонсголонгийн 289.4 урт метр гүүр шинээр барих” томоохон төслүүдийн гол бүтээн байгуулалт 2018 оны хавар зэрэгцэн эхэлж барилгын ажил графикт хугацаандаа чанарын өндөр үзүүлэлттэй явж байна.

“Яармагийн шинэ гүүр барих, хуучин гүүрийг засварлах” төслийн барилгын ажил дуусч, төслийн хүрээнд баригдсан авто зам, гүүрийн байгууламж 2018 оны 11 дүгээр сарын 2-ноос замын хөдөлгөөнийг нэвтрүүлж эхэллээ. Уг гүүрэн байгууламжийн шинэ гүүр нь 4 эгнээ бүхий 250 урт метр, 20.5 метр өргөн, Д рамп шинэ гүүр нь 276 урт метр, 8.5 метр өргөн бол хуучин гүүр нь 250 метр урт, 9 метр өргөн, 57 метр урттай туннелтэй юм.

Сонсголонгийн гүүрийг шинэчлэн барьснаар эдийн засаг болон нийслэл хотын төлөвлөлтөд чухал ач холбогдолтой юм. Энэ төслийн хүрээнд сонсголонгийн хуучин гүүрний хажууд параллелиар 10.4 метр өргөн 2 эгнээтэй, 289.4 метр гүүр шинээр барьж, хуучин гүүрийг шинэчлэн, нийт 21 метр өргөнтэй 4 эгнээ гүүр бий болох юм.

Замын цагдаагийн ойролцоох

гүүрэн гарц барих төслийн ажил зураг төслийн дагуу үргэлжилж байна. Одоогоор үндсэн гүүрийн 96 өрөмдөл шон сууриас 63 суурийн өрөмдлөг бетон цутгалтын ажил хийгдэж, 29 өрөмдмөл шон суурийн арматурын хэлхээсийн бэлдэц бэлдсэн. Хуваарилах хавтан 40 ширхгийг хийхээс 14, баганаан тулгуур 42 хийхээс 9 багана, 3 баганын холбоосноос 1-ыг тус тус хийсэн байна.

Баянзүрх, Хан-Уул, Сүхбаатар дүүргүүдийн уулзвар, төмөр зам, авто замтай нэг түвшинд огтлолцдог энэ уулзварт гүүрэн гарц барьснаар хөдөлгөөний аюулгүй байдал хангагдах, замын хөдөлгөөний нэвтрэх чадвар сайжрах, тэр хэрээр замын ачаалал буурах чухал ач холбогдолтой юм.

Төслийн хүрээнд баригдах гүүрэн гарц нь нийт 6 хэсгээс бүрдэх ба Олимпийн гудамжнаас Нарны зам болон төмөр замын 406 дугаар гарам дээгүүр Их Монгол Улсын гудамж руу буух үндсэн гүүр 470 м урттай, 16.5 м өргөнтэй 4 эгнээ гүүр,

Зүүн хойд талд үндсэн гүүрэн дээрээс Нарны зам руу холбогдох “С” рампын 8.5м өргөнтэй 2 эгнээ гүүр нийт 15у/м гүүр, 165 у/м тулц хана, нүхэн гарцын хамт, Нарны замын зүүн талаас ирэх авто зам үндсэн гүүрэнд холбогдож, Их Монгол улсын гудамж руу буух баруун хойд талын “В” рампын гүүр нь 8.5м өргөнтэй, 2 эгнээ нийт 160у/м гүүр, 110у/м тулц ханатай, Нарны замын баруун талаас ирэх авто машин үндсэн гүүрэн дээгүүр гарч Их Монгол улсын гудамж руу буух “А” рампын гүүр нь 8.5м өргөнтэй 2 эгнээ нийт 400у/м гүүр, 237 у/м тулц ханатай, мөн төмөр зам дээгүүр явган хүний гүүр болон дунд гол дээгүүр усан паркийн замтай холбогдсон төмөр бетон гүүр барих юм. Төслийн нийт төсөвт өртөг 42.38 сая ам доллар болох бөгөөд гүүрийг 2019 онд бүрэн ашиглалтад оруулахаар төлөвлөн ажиллаж байна.

Мөн Улиастайн уулзвараас Баянзүрхийн товчоо хүртэлх авто замыг нийслэл хот өөрийн хөрөнгөөр шинэчлэхээр төлөвлөж байгаагийн зэрэгцээ ус зайлуулах төхөөрөмж хийх ажилд онцгой анхааран ажиллаж байна.

Эдгээр нь Монголд анх удаа найман урсгалтай, дугуйн болон явган хүний замтай давхар гүүрүүд гэдгээрээ онцлог бөгөөд авто зам, гүүрүүдийн хувьд хувьсгал гэж хэлэхээр ажлууд юм.

4. СЕРВИС ЦЕНТР

Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагчийн санаачилгаар гэр хорооллыг хөгжүүлэх шинэ бодлого, шинэ төлөвлөлтийн ажлыг эхлүүлж, бүрэн утгаараа хэрэгжиж эхэллээ. Улаанбаатар хотыг 2020 он хүртэл хөгжүүлэх ерөнхий төлөвлөгөө, 2030 оны хөгжлийн чиг хандлага, нийслэлийн гэр хорооллыг орон сууцны хороолол болгон хөгжүүлэх хөтөлбөр,

Монгол Улсын Засгийн газар, Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагчийн 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийг 2018 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл, НИТХ-ын 2018 оны 2 дугаар сарын 27-ны өдрийн Нийслэлийн орон сууц, дэд бүтцийг хөгжүүлэх дэд хөтөлбөрт тусгасан үндэслэлүүдээр “Гэр хорооллын дэд бүтцийн төв” төсөл хэрэгжиж эхлээд байна.

Нийслэл хотын гэр хорооллын чиглэлд авах арга хэмжээг төвийн, дундын, захын гэсэн гурван бүсэд хувааж хөгжүүлэхээр тусгасан. Төвийн бүсийн гэр хорооллыг төвлөрсөн шугам сүлжээнд холбосон өндөр давхар орон сууцны хороолол болгон хөгжүүлнэ. Дундын бүсийн гэр хорооллыг бие даасан болон хэсэгчилсэн инженерийн хангамжаар хангах дэд бүтцийн төв төслөөр хөгжүүлнэ. Захын бүсийн гэр хороолол буюу уулын орой хэсгээр байгаа бүсийг технологийн бүс гэж зарлан айл бүр дээр технологийн шинэ шийдэл нэвтрүүлэх юм. Дундын бүсийн гэр хороолол нь нийт гэр хорооллын 28.8 хувь буюу 2794 га талбайг хамардаг бөгөөд хэсэгчилсэн болон бие даасан инженерийн хангамжийг нэвтрүүлэх Сервис центр буюу “Дэд бүтцийн төв” төслийг газар дахин зохион байгуулах төсөлтэй уялдуулан хэрэгжүүлэхээр ажиллаж байна.

Улаанбаатар хотын төвөөс алслагдсан, төвлөрсөн дулаан, бохирын систем очих боломжгүй газруудад иргэдийнхээ санал хүсэлтийг үндэслэн Сервис центр байгуулах шинэ бодлого гарган ажиллаж нийт 11 байршилд судалгаа хийснээс 2018 оны 11 дүгээр сард Сервис центр байгуулж дуусгах хоёр байршил сонгосон. Эдгээр нь Чингэлтэй дүүргийн 7 дугаар хороо, Сүхбаатар дүүргийн 18 дугаар хороон дахь байршил юм. Үлдсэн гурван байршил болох Хан-Уул дүүргийн 9 дугаар хороо, Сонгинохайрхан дүүргийн 4 дүгээр хороо, Баянзүрх дүүргийн 23 дугаар хороонд зураг төслийн ажил дуусах шатандаа явж байна.

Уг төслийн ажилтай уялдуулан Улаанбаатар цэвэр агаар төсөлтэй хамтран иргэдийн байшинг дулаалах аян өрнүүлж байна. Байшингийн дулаалгын зардлын 70 хувийг цэвэр агаар сан төсөл, 30 хувийг иргэд гаргахаар шийдвэрлэсэн. Иргэдийн гаргах 30

хувийн зардлыг Хас банктай хамтран жилийн 8 хувийн хүүтэй зээлээр төлөхөөр төсөлд хамрагдах иргэдийг бүртгэж дууссан байна.

5. ТӨВ ЦЭВЭРЛЭХ БАЙГУУЛАМЖИЙГ ШИНЭЧЛЭХ АЖЛЫГ ЭХЛҮҮЛЛЭЭ

Хоногт 160-190 мянган шоо метр ахуйн болон үйлдвэрийн бохир ус хүлээн авч цэвэрлэдэг Төв цэвэрлэх байгууламжийг анх 1964 онд ашиглалтад оруулжээ. Гэвч лаг боловсруулах байгууламжгүй учир хоногт 1000-1200 шоо метр нойтон лагийг ил талбайд хатаадаг. Эндээс 900 мянган шоо метр лаг хуримтлагдан байгаль орчин, агаар, хөрс бохирдуулж, иргэдийн эрүүл мэндэд ноцтой нөлөөлсөөр ирсэн.

Үе үеийн Төр, засгийн үед ярьсаар ирсэн Төв цэвэрлэх байгууламжийг шинэчлэх ажил 54 жилийн дараа буюу энэ онд шийдлээ бүрэн олов. Өнгөрсөн дөрөвдүгээр сард Төв цэвэрлэх байгууламжийн лагийг цэвэрлэж, үнэрийг дарах ажлыг эхлүүлж, лагийг халдваргүйжүүлэх, үнэр дарах төслийн хүрээнд биологийн задралыг бий болгож, өвчин үүсгэгч нянг устган

халдваргүйжүүлэх, үнэр саармагжуулах зориулалт бүхий хэт авиан тоног төхөөрөмжийг суурилуулж тохируулгын ажил хийж эхэлсэн. Уг төхөөрөмж нь ХБНГУ-ын “Ультрасоник” компанийн “Тюбэреактор” загварын сүүлийн үеийн бүтээгдэхүүн юм. Мөн бохир усны цэвэршүүлэлтийн хувийг нэмэгдүүлэх зорилгоор хоёр тунгаагуур, био цөөрөм барих, лагийг хуурайшуулж, хатаах, шатаах технологи бүхий төхөөрөмж суурилуулах ажил эхлүүлсэн билээ.

Хамгийн гол нь БНХАУ-ын Төрийн зөвлөлийн гишүүн, Гадаад хэргийн сайд Ван И-гийн 2018 оны наймдугаар сард Монгол Улсад Монгол Улсад хийсэн айлчлалын үеэр Хятадын талаас Монгол Улсад олгож буй хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр барьж байгуулах “Улаанбаатар хотын төв цэвэрлэх байгууламжийг барих төсөл”-ийн нээлтийг хийлээ.

БНХАУ-аас Монгол Улсад олгож буй хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх “Улаанбаатар хотын төв цэвэрлэх байгууламжийг барих төсөл” нь 300 сая ам.долларын өртөгтэй юм. Хоногт 250 мянган шоо метр бохир ус хүлээн авч цэвэрлэх хүчин чадал бүхий дэвшилтэт технологи ашигласан, байгаль орчинд ээлтэй, лагийг бүрэн боловсруулж эрчим хүч үйлдвэрлэн дотоод хэрэгцээгээ хангах зэрэг олон давуу талтай бөгөөд ажил 1.6 орчим жил үргэлжилнэ.

6. ЭМНЭЛГҮҮДИЙН ГАДНА ТАЛБАЙГ ТОХИЖУУЛАВ

Улаанбаатарт байгаа эрүүл мэндийн салбарт хамааралтай гадна талбайн газрыг бизнесийн зорилгоор юм уу, орон сууц барих зорилгоор хувь хүн, компаниудад зарахгүй гэсэн зорилт тавин хэрэгжүүлж байна. Эдгээр талбайг иргэд эмнэлгийн үйлчилгээ

авахад зориулсан автомашины зогсоолтой, илүү тохилог орчин болгоно гэсэн зорилт тавьж, Хавдар судлалын төв, Гэмтэл, согог судлалын үндэсний төв эмнэлэг, Сонгинохайрхан дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, Шастины нэрэмжит клиникийн төв эмнэлгийн гадна талбай, нийт дөрвөн эмнэлгийн гадна талыг тохижуулав. Гэмтлийн

эмнэлгийг 3 гарцтай байхаар шийдэж, онгоц буух талбай, 350 машины зогсоолтой болгож заслаа. Эдгээр эмнэлгээр үйлчлүүлэгчдийн 60 орчим хувь нь нийслэлчүүд байдаг.

2018 онд Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв, Нийслэл өргөө амаржих газар, Амгалан амаржих газар, Халдварт өвчин судлалын Үндэсний төв, Хан-Уул дүүргийн нэгдүгээр амбулатори, Баянзүрх дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг зэрэг бүх дүүргийн эмнэлэг, төрөхүүдийн гадна талын талбайг тохижуулж дуусгаад байна. Зөвхөн зогсоол төдийгүй явган хүний зам, сандал суудал, ногоон байгууламжууд зэргийг иж бүрнээр нь тохижууллаа. Ингэснээр эрүүл мэндийн үйлчилгээ авах иргэдийн аятай тухтай байдал бүрдэх юм. Үүнийг эрүүл мэндийн салбарт зориулж байгаа Засаг даргын онцгой бодлого гэж хэлж болно.

7. БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НОГООН ХӨГЖИЛ, ХОТ ТОХИЖИЛТ

Улаанбаатар хотыг дэлхийн жишигт нийцсэн, ногоон хөгжлийн үзэл баримтлалтай хот болгож, иргэдийн ая тухтай амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэх зорилтыг нийслэл хотын удирдлагын зүгээс дэвшүүлэн ажиллаж байна.

Нийслэлийн Засаг даргын зөвлөлийн хурлаас 2018 оныг “Иргэдийн оролцоотой амьдрах орчныг сайжруулах жил” болгон зарласан билээ. Уг ажлын хүрээнд Нийслэлийн иргэдийн амьдрах орчныг сайжруулах, байгаль орчинд ээлтэй төслүүдийг хэрэгжүүлэх, хотын ногоон хөгжлийг хангах зорилгоор олон ажил хэрэгжүүлж байна. Үүнээс дурдвал, авто замын

түгжрэлийг бууруулах, залуусыг спортод уриалж, амьдралын эрүүл хэв маягийг тогтоох зорилготой “UBike” төсөл хэрэгжүүлж байна. Энэхүү төсөл амжилттай хэрэгжиж иргэдийн талархлыг хүлээгээд байгаа бөгөөд ирэх жилээс нэмж “UB scooter” төслийг хэрэгжүүлэхээр болов.

Ногоон байгууламж нэмэгдүүлэх, иргэдийнхээ амралт чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх, дүүрэг бүрт бичил цэцэрлэг байгуулах “UB garden” төслийг мөн нэрлэж болно. “Жишиг гудамж” бий болгож, Б.Цэрэндоржийн гудамжны тохижилт, Дуурийн театрын өмнөх талбай зэрэг гол талбай, гудамжийг цогцоор нь тохижууллаа. 13-р хороололд Жишиг гудамж байгуулахын тулд 150 авто машины зогсоол байгуулж, 159 шилмүүст мод тарьж, нийтийн тээврийн зогсоолыг шинэчиллээ. Нийслэлийн 9 дүүргийн 16 байршилд орон сууц, гэр хорооллын дунд спорт тоглоомын газар байгууллаа. Гэр хорооллын долоон гудамжийг тохижууллаа. Их тойруугийн гудамжийг жишиг гудамж болголоо.

8. СУРГУУЛЬ, ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ТООГ НЭМЭГДҮҮЛЛЭЭ

Нийслэлд 2018-2019 оны хичээлийн жилд төрийн өмчийн 222, хувийн 448, нийт 670 цэцэрлэг, төрийн өмчийн 136, хувийн 115, нийт 251 сургууль ажиллаж байна. Улс, нийслэл, дүүрэг, гадаадын зээл тусламжийн хөрөнгөөр 2017 онд нийслэл хотод төрийн өмчийн 10 сургуулийн барилга ашиглалтад орсон. Энэхүү 10 сургуулийн барилга ашиглалтад орж нийслэлийн сургуулийн хүчин чадлыг 7480-аар нэмэгдүүллээ.

Улс, нийслэл, дүүрэг, гадаадын зээл тусламжийн хөрөнгөөр 2017 онд нийслэл хотод төрийн өмчийн 13 цэцэрлэгийн барилга ашиглалтад орсон. Энэхүү 13 цэцэрлэгийн барилга ашиглалтад орж цэцэрлэгийн хүчин чадлыг 1475-аар нэмэгдүүлэв.

Монгол Улсын 2018 оны төсөвт 34 сургууль, 3 бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолбор, 5 спорт заал, 52 цэцэрлэг, нийт 94 боловсролын байгууллагын барилга байгууламж барих хөрөнгө тусгагдан батлагдсан.

Нийт 34 сургууль баригдаж ашиглалтад орсноор нийслэлийн сургуулийн суудлын тоо 18880-аар нэмэгдэж 3 ээлжтэй сургуулиуд 2 ээлжид бүрэн шилжинэ.

52 цэцэрлэгийн барилга баригдаж баригдаж ашиглалтад цэцэрлэгийн хүчин чадал 9265-аар нэмэгдэж сургуулийн өмнөх боловсролын хамран сургалт 85 хувьд хүрнэ.

Сургууль, цэцэрлэг барих 22 байршлын газрыг бүрэн чөлөөлөв

ажил хийгдэж байна.

2018 онд улс, нийслэлийн төсвөөр сургууль цэцэрлэг, бага сургууль цэцэрлэгийн цогцолборын зориулалтаар 39 байршилд нөхөх олговортойгоор газар чөлөөлөлтийн ажил хийгдэж байгаа юм. 2018 оны 9-р сарын 25-ны байдлаар 22 байршлын газар чөлөөлөлт бүрэн дууссан бол 11 байршлын газар чөлөөлөлт дуусах шатандаа оржээ. Үлдсэн 6 байршилд иргэдтэй зөвшилцөх

9. ГАЗРЫН РЕФОРМ, ШИНЭЧЛЭЛ

Нийслэлийн зүгээс газрын харилцааны шинэтгэлийн хүрээнд цахим биржийн үйл ажиллагааг нэвтрүүлэв. Ингэснээр иргэд цахим биржээр дуудлага худалдаа зохион байгуулж, зах зээлийн үнийн мэдээлэл цуглуулах, уг мэдээллээр иргэд болон хуулийн этгээдийг хангах юм. Мөн нийслэлийн 9 дүүргийн 152 хорооны газартай холбоотой бүх мэдээллийг агуулсан альбом буюу газар ашиглалтын зурагтай болно.

Газрын реформ, шинэчлэлийн ажлын хүрээнд 2018 оны эхний найман сарын байдлаар авч үзэхэд 2003 оноос хойш нийслэл хотод 196868 иргэнд 10529.2 га газар өмчилсөн байна.

Иргэдийн эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах эрхийг хангах үүднээс “Явган хүний зам” арга хэмжээ эхлүүлсэн. Аяны

хүрээнд нийтийн эзэмшлийн зам, явган хүний гарц хааж барилга барьсан аж ахуйн нэгж байгууллагуудад хугацаатай мэдэгдэл хүргүүлж, шаардлага биелүүлээгүй тохиолдолд албадан чөлөөлөх хүртэл арга хэмжээ авч байгаа юм. Өнөөдрийн байдлаар иргэдээс 40 гаруй байршилд явган хүний зам гаргуулахаар санал ирүүлж, уг саналын дагуу хугацаатай мэдэгдэх хуудсыг иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагад хүргүүлээд байна.

Газар эзэмшил, ашиглалтын чиглэлээр Орон сууцны хорооллын барилгуудын дунд болон сургууль, цэцэрлэгийн орчмын газарт барилга барих ажлыг хотын даргын захирамжаар бүрэн цуцалж, газар эзэмших, ашиглах эрх олгохыг зогсоов. Ингэснээр 16.8 га газрыг хүчингүй болгож, сургууль цэцэрлэг, оршин суугчдад буцаан олголоо.

СӨХ-дод нийтдээ 40.8 га газрыг олгож, тоглоомын талбай, тохижилт хийх боломжтой болголоо. Иргэд болон сургууль, цэцэрлэг, эмнэлэгүүдэд эргүүлэн олгосон газрын хэмжээ 57 га талбайд хүрч байгаа нь 50 ширхэг хөл бөмбөгийн талбайтай дүйж байгаа юм.

Газрын тухай хуульд нийцүүлэн газар эзэмших эрхийн хугацааг өөрчлөлт орох хэлбэрээс нь үл хамааран 15 жилээр олгодог болсноор гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтын таатай нөхцөл бүрдэх, бүтээн байгуулалт, төсөл хөтөлбөрийн ажлууд идэвхжих, тогтвортой харилцаа үүсгэх, газар ашиглалтын үйл ажиллагааг сайжруулах болсон тул газар эзэмшигч, ашиглагч, хөрөнгө оруулагчид таатай хүлээн авч байна.

10. ЯВГАН ХҮНИЙ ЗАМ ТАЛБАЙГ 3-5 ДАХИН НЭМЭГДҮҮЛНЭ

Иргэдийн амьдрах орчныг сайжруулах, эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах орчныг бүрдүүлэх үүднээс нийслэлийн Засаг даргын захирамжаар “Явган зам” аяныг хэрэгжүүлж байна.

Нийслэлд 2018 онд хийгдэх бүтээн байгуулалтын ажлын хүрээнд нийслэлийн Газрын албанаас Сэлбэ болон Баянхошуу дэд төвүүд, авто зам, замын байгууламж, сургууль, цэцэрлэг, эмнэлэг, хорооны цогцолбор барих нийт 96 байршлын 1841 нэгж талбарын 220 га газарт газар чөлөөлөлтийн ажлыг хийж, дуусах шатандаа ороод байна. Өнөөдрийн байдлаар нийт газар чөлөөлөх ажил 94 хувьтай үргэлжилж байна.

Нийслэлийн Засаг даргын 2016-2020 оны хөтөлбөрт явган зам аяныг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, аяны хүрээнд зам талбайг чөлөөлөх ажлыг эхлүүлээд байна. Улаанбаатар хотын явган хүний зам талбайг ирэх 2 жилд 3-5 дахин нэмэгдүүлэхээр ажиллах юм. Энэ жил нийт 10 байршлын 15 гудамж замд 9771 м/кв талбайд стандартын шаардлага хангасан зам талбай хийж гүйцэтгэсэн. Мөн нийслэлийн иргэдэд

үйлчлэх 4 төвөөр дамжуулан иргэдийн санал хүсэлтэд тулгуурлан орц гарц чөлөөлөх, явган хүний зам талбайг хааж хийж гүйцэтгэсэн газрыг чөлөөлөх ажлыг хийх юм.

Явган хүний зам талбайг чөлөөлөх ажлын хүрээнд Сүхбаатар дүүрэгт Туушин зочид буудлын явган хүний зам хааж барьсан зам болон, шатыг 10 дугаар сарын 16-ны өдөр буулгаж газрыг чөлөөлсөн. Мөн “Авзага” ХХК-ийн явган хүний зам дээр барьсан хашаа, Чойжин ламын сүм музейн барилга болон хашаа, Өргөө амаржих газар орчмын явган хүний замд тулгаж барьсан хашаанууд, “Өгөөж” ХХК-ийн урд барьсан хашаа зэрэг нийт 5 байршил, Баянзүрх дүүрэгт “Натур” худалдааны төвөөс нарны замруу холбогдох зам дагуу явган хүний замд тулгаж барьсан 6 хашаа, Баянзүрх дүүргийн 2 дугаар хороонд явган хүний зам дээр байрлуулсан зөөврийн граж зэрэг байршлыг чөлөөлөөд байна. Цаашид явган хүний зам талбайн чөлөөлөх ажлыг эрчимтэй үргэлжлүүлэх юм.

Мөн ерөнхий боловсролын 29, 33 дугаар сургуулийн хашаа, Богд хааны Ордон музейн хойд тал, “Өгөөж чихэр боов”-ны үйлдвэрийн урд “Унагатай хөшөө”-тэй талбай, Яармагийн V, VI хороонд 80 мянган кв.метр хууль бус газрыг хүчингүй болгосон зэргээр 50 ширхэг хөлбөмбөгийн газартай тэнцэх нийт 576 225 ам.дөрвөлжин метр нийслэлийн газрыг нийслэлийнхээ иргэдэд эргүүлж авчирлаа. Түүнчлэн Сүхбаатар дүүргийн VIII хороо Хүмүүнлэгийн ухааны их сургуулийн (ХУИС) зүүн талд байрлах 3000 ам метр газрыг эзэмших гэрээг хотын даргын захирамжаар хүчингүй болгож, бичил цэцэрлэгт хүрээлэн байгуулахаар боллоо.

Нийслэлийн 2018 оны төсөвт тусгагдсан болон улс хоорондын Засгийн газрын хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжиж буй 37 байршилд авто зам, гүүрэн байгууламж, явган хүний замын зориулалтаар газар чөлөөлөв. Үүнээс, газар чөлөөлөлт бүрэн дууссан 26, энэ жил хэрэгжихгүй учраас газар чөлөөлөлт хийгдээгүй 9, дуусах шатандаа орсон 2 ажил байна. Дээрх 2 ажлаас нийт 10 нэгж талбарт иргэдтэй зөвшилцөх ажил хийгдэж байна. Нийслэлийн Засаг даргын захирамжаар байгуулагдсан “Газрын зөрчил арилгах нэгдсэн арга хэмжээ”-г зохион байгуулж хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Өнгөрсөн хугацаанд 6 дүүргийн хэмжээнд нийт 257 орц гарц, зам, талбайг чөлөөлөхөөр судалгаа гаргаснаас 187 байршлын газар чөлөөлөлтийн ажил хийгдээд байгаа юм.

11. ШИНЭ ЯАРМАГ

Нийслэлийн шинэ төлөвлөлтийн бүсүүдэд засаг захиргаа, худалдаа үйлчилгээ, соёл боловсрол, орон сууц , олон нийт, нийгмийн дэд бүтцийн үйлчилгээ бүхий “Их тойруу”,

“Яармаг” гэсэн хотын хоёр төв, Баянхошуу, Сэлбэ, Шинэ хот, Сонсголон, Гурвалжин, Амгалан гэсэн хотын зургаан дэд төв байхаар төлөвлөгдөөд байна.

Улаанбаатарыг нэг төвт хотоос олон төвт хот болгож, төвлөрлийг сааруулах ажлын хүрээнд нийслэл хотын захиргааг Яармаг тийш шилжүүлэх ажил эхэлж, барилгын суурийг тавилаа. 2019 онд Хотын захиргаа Яармаг руу нүүж Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар, нийслэлийн харьяа 33 агентлаг, нийслэлийн өмчит үйлдвэрийн газрууд шилжин байрлах боломж бүрдэнэ. Ингэснээр 330 төрлийн ажил, үйлчилгээ нийслэлээс авахаар хотын төвд бөөгнөрөл үүсдгэдэг байсан байдал арилах юм. Нэг сая 300 гаруй мянган хүн амтай метрополис хотын захиргаа нийслэлийн баруун өмнө зүгт шилжин байрласнаар наад зах нь 30 мянга гаруй иргэн ажил, алба хөөцөлдөхөөр хотын төв рүү зүглэхээ больж, 3500 ажлын байр Яармагт төвлөрнө.

Мөн Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачилсан Майдар дагуул хот, шинэ нисэх буудлыг түшиглэсэн Аэросити зэрэг дагуул хотуудыг хөгжүүлэн хотын төвлөрлийг арилгана.

12. ХӨГЖЛИЙН АЛТАН ГУРВАЛЖИН

Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагч С.Батболдын санаачилгаар “Алтан гурвалжин-Хөгжлийн бүс” зөвлөлдөх уулзалт 2018 оны 5 дугаар сарын 21-нд болсон юм. Уулзалтын гол зорилго нь Улаанбаатар хотын төвлөрлийг задалж, хүний нөөц, ажиллах хүчний ашиглалтыг сайжруулах, эдийн засгийн болон захиргааны арга хэрэгслийг ашиглан Төвийн бүсэд зэрэгцэн орших Төв, Сэлэнгэ, Булган аймаг, Дархан, Эрдэнэт хотын хамтын ажиллагааны хүрээнд олон улсын хөгжлийн чиг хандлага, суурин газруудыг бүсчлэн хөгжүүлэх “Алтан гурвалжин” загвараар манлайлсан хөгжлийн бодлогыг хэрэгжүүлэхэд оршиж байгаа билээ. Энэхүү “Хөгжлийн алтан гурвалжин” бодлогыг нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагч С.Батболд санаачилсан бөгөөд Монгол улсад жишиг болсон бүс нутгийн хөгжлийн бодлого хэрэгжүүлэх эн тэргүүний зорилт тавиад байна.

Олон улсын хөгжлийн туршлага, чиг хандлагаар томоохон хот, суурин газруудыг бүсчлэн хөгжүүлэх “Алтан гурвалжин” загвараар Улаанбаатар, Дархан, Эрдэнэт хотуудыг хөгжүүлэх, өрсөлдөх чадвараа нэмэгдүүлэх улмаар хотуудын таталцал, нөлөөллийн бүс дэх Төв, Сэлэнгэ, Булган аймгуудтай хүний нөөц, ажиллах хүчний ашиглалтыг сайжруулах, эдийн засгийн болон захиргааны арга хэрэгслийг ашиглан аймаг, орон нутгийн зах зээлийн боломж,

нөөцийг нэмэгдүүлэн тогтвортой хөгжлийг хангах талаар санал боловсруулж, хамтран хэрэгжүүлэх зорилго дэвшүүлж байна.

Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагч С.Батболдоор ахлуулсан ажлын хэсэг өнгөрсөн наймдугаар сард дээрх аймгуудтай байгуулсан Санамж бичгийн хэрэгжилт ямар байгаа, хэрхэн ажил хэрэг болж буйг газар дээр нь очиж үзэхээр Төв аймгийн Жаргалант сум, Дархан-Уул, Сэлэнгэ аймгуудад ажиллаад ирлээ. Ажлын эхний үр дүн гарч Төв, Сэлэнгэ аймгийнхан нийслэлчүүдийг хэн нэг ченжийн гар дамжуулалгүйгээр ургацын талбайгаас нь шууд нийлүүлсэн төмс, хүнсний ногоо, малчдын гар дээрээс шууд нийлүүлсэн сүү, цагаан идээгээр хангана гэдгээ илэрхийлжээ.

13. ШҮД, ЭРҮҮ НҮҮРНИЙ ТӨВ ШИНЭ БАЙРТАЙ БОЛЛОО

Улаанбаатар хотын хэмжээнд шүдний төрөлжсөн чиглэлээр тусламж, үйлчилгээ үзүүлдэг Шүд, эрүү нүүрний төв 3 жил орчим түрээсийн байранд үйл ажиллагаа явуулж байсан бол хэдхэн хоногийн өмнө шинэ байртай болж төвхнөлөө. Ингэснээр нийслэлчүүдэд орчин үеийн шаардлага стандартад нийцсэн, эмнэлгийн тоноглол бүхий тав тухтай орчинд эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ авдаг болов.

Энэ жилийн хувьд эрүүл мэндийн салбарт 8.6 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийж Чингэлтэй дүүргийн түргэн тусламжийн төв, Багахангайн 40 ортой эмнэлэг, Туул тосгоны эмнэлгийг барьж, Үндэсний оношлогоо эмчилгээний төв, АШУҮИС-ийн дэргэдэх эмчилгээний төвийн барилгыг барьж дуусгахаар ажиллаж байна.

Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар, Улаанбаатар хотын Захирагчийн ажлын албанаас санаачлан эмнэлгүүдийн гадна талбайн тохижилтын ажлыг хийж байгаа нь иргэдийн талархлыг хүлээсэн ажил болоод байгаа юм. Өнгөрсөн хугацаанд ГССҮТ, Хавдар судлалын үндэсний төв, Сонгинохайрхан дүүргийн эрүүл мэндийн нэгдэл, Шастины нэрэмжит Улсын III эмнэлэг, Амгалан амаржих газар, Хан-Уул дүүргийн 1 дүгээр амбулатори, Баянзүрх дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг зэрэг 12 эмнэлгийн гадна талбайн тохижилтыг хийж гүйцэтгэсэн билээ. Тэгвэл 10 дугаар сарын 27-нд Өргөө амаржих газар болон Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвийн гадна талбайн тохижилтын ажлыг хүлээн авлаа.

Өргөө амаржих газрын тохижилтын ажлын хүрээнд 150 авто машины зогсоол, гэрэлтүүлэг, ногоон байгууламж, явган хүний зам хийсэн байна. Өмнө нь 80 орчим машины зогсоолтой байсныг 150 болгон нэмэгдүүлжээ. Тоосжилт ихтэй, зохион байгуулалтгүй, замбараагүй байсныг зураг төслийн хүрээнд шинэчлэн хийсэн болохоор зөв зохион байгуулалттай болсон байна.

Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвийн гадна зам талбайн тохижилтын ажлын хүрээнд 16000 ам метр талбайд асфалтан хучилт, нисдэг тэрэгний буух талбай, 150 гаруй авто машины зогсоол, явган хүний зам, 2500 ам метр талбайд ногоон байгууламж, 70 ширхэг гэрэлтүүлэг, хоёр байрлалд хүүхдийн тоглоомын талбай зэргийг цогцоор нь шийдэж өгсөн байна.

“ЖиСиАй капитал” байгууллагын дэмжлэгтэйгээр “Дүнжингарав” цус цуглуулах шинэ төвийг байгууллаа.

Дүүргүүдийн эмнэлэгт мухар олгой зэрэг зарим төрлийн мэс засал хийдэг болж, төвлөрсөн эмнэлгүүдийн ачааллыг зохих хэмжээгээр бууруулаад байна.

14. ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ШИНЭЧЛЭЛ

Нийслэлээс үзүүлж байгаа 55 үйлчилгээг цахимжуулах гэж байна. Нийслэлийн хороодод төрийн үйлчилгээг хүргэх ажлыг энэ онд эхлүүлж байгаа юм. Улаанбаатар хотод нэг цэгийн үйлчилгээний супермаркет 4 бий. Одоо иргэдийн хамгийн их авдаг 7 төрлийн үйлчилгээг хороодод хүргэж байна.

Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар, Ардчиллын боловсрол төв хамтран нийслэлийн нутгийн захиргааны байгууллага албан тушаалтанд хандсан иргэдийн өргөдөл гомдол, санал хүсэлтийг хүлээн авч, шийдвэрлэх, байгууллагуудын үйл

ажиллагааг иргэдээр үнэлүүлэх “CHECK MY SERVICE” гар утасны аппликэйшныг иргэдийн хэрэглээнд нэвтрүүллээ.

Мөн нийслэлийн Мэдээллийн технологийн газраас нийслэлээс үзүүлж байгаа төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмж, стандартыг сайжруулах, иргэдэд ямар нэгэн саад, бэрхшээлгүй

хүргэх зорилгоор тээврийн хэрэгслийн нэгдсэн цахим үйлчилгээний www.smartcar.mn системийг шинэчлэн хөгжүүлж, хэрэглээнд нэвтрүүлээд байгаа юм.

Мөн “Төрийн үйлчилгээний цахим шилжилт” төслийн хүрээнд нийслэлийн нутгийн захиргааны байгууллагуудын 47 үйлчилгээнд цахим шилжилт хийлээ. Иргэддээ төрийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэн хурдан шуурхай, орон зай, цаг хугацаанаас үл хамаарсан үйлчилгээг үзүүлэх боломжийг бүрдүүлсэн “Eservice.ulaanbaatar.mn” порталаар төрийн үйлчилгээний талаархи мэдээ, мэдээлэл авах, онлайнаар үйлчилгээний хүсэлт захиалах, төлбөр төлөх, үйлчилгээний процесст хяналт тавих, үнэлгээ өгөх зэрэг төрөөс үзүүлж байгаа олон төрлийн үйлчилгээг авах бололцоотой юм.

Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний удирдлагын төв, нийслэлийн Мэдээллийн технологийн газар, Улаанбаатар Хотын Банк, Метатек компани хамтран “ГЭРЭГЭ” цахим төлбөрийн машиныг анх удаа хэрэглээнд нэвтрүүлж, нийслэлийн Үйлчилгээний нэгдсэн төвийн Дүнжингарав салбарт нээлтээ хийлээ. Эхний ээлжид Тээврийн Хэрэгслийн татвар болон, Торгуулийг төлөх боломжтой болж байгаа юм. Цаашдаа 30 гаруй төрийн үйлчилгээг үзүүлэхээр зорин ажиллаж байна.

15.НЭГ ХОТ-НЭГ СТАНДАРТ

Нийслэл хотод амьдарна гэдэг бол иргэд нь нийслэлийн стандартад нийцсэн үйлчилгээ авна гэсэн үг юм. Улаанбаатарыг удирдана гэдэг нь хотоо дэлхийн хотуудын стандартад хүргэнэ гэсэн үг. Хотын даргын хийх ажил бол энэ. Бага тойруугаас Багахангай, төв талбайгаас захын хороолол хүртэл нийслэл хотын 4700 ам дөрвөлжин км нутаг дэвсгэрт нэг л стандарт үйлчлэх ёстой. Үүнийг Нэг хот, нэг стандарт гэж байгаа юм.

Үүнийг нийслэлийн 1.4 сая иргэн бүрт нэг стандарт хэмээн томъёолон ойлгож болно. Үүний зэрэгцээ Олон удаагийн парламент дамжин хүлээгдэж байсан Нийслэлийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг УИХ-аар хэлэлцэж эхлээд байна.

Өдгөө 1.4 сая хүн амьдарч ажиллаж, ДНБ-ий 60 гаруй хувийг үйлдвэрлэж буй хотын хувьд уг хуулийн өөрчлөлт зайлшгүй шаардлагатай байгаа юм. Сүүлийн удаа 1994 онд уг хуулийг шинэчилсэн. Гэвч тухайн үед Улаанбаатарын суурин хүн амын тоо 589 мянга байсан бол өдгөө 1.4 сая болж, 30 мянган хүн амтай хороо ч ажиллаж байна. Автомашин 20337 бүртгэлтэй байсан бол өнөөдрийн байдлаар 400 гаруй мянга болсон гэх зэргээр нийслэл хотод эрх зүйн шинэ зохицуулалт зайлшгүй шаардлагатай болоод байгаа юм.

16. АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ

Нийслэлийн Засаг даргын захирамжаар Хотын аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүний нэр төрлийг нэмэгдүүлэх, гадаад, дотоодын жуулчдыг Улаанбаатар хот болон хот орчмоор ая тухтай аялах нөхцөл, боломжийг бүрдүүлэх зорилгоор “Сити-тур” төсөл хэрэгжиж “Сити тур” автобус явж байна.

Бүргэдийн баяр нь эдүгээ Монгол Улсын аялал жуулчлалын эвентүүдийн хамгийн сонирхолтой баярын нэг болоод байна. Энэхүү баярыг нийслэл хотод зохион байгуулдаг болсон нь гадаадын жуулчдын анхаарлыг ч татдаг боллоо.

Олон Улсын-Улаанбаатар марафон” гүйлтийн тэмцээнийг жил бүр зохион байгуулж байна. Үүнд оролцдог гадаадын иргэдийн тоо жилээс жилд нэмэгдэж байгаа юм.

Монгол хоолны дахин давтагдашгүй соёлыг дотоод гадаадын иргэдэд түгээн дэлгэрүүлэх, аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүний тоог нэмэгдүүлэх, тусгай сонирхлын аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх зорилгоор “UB Food Festival”-ийг зохион байгуулдаг боллоо. Тус арга хэмжээний үеэр энэ жил анх удаа Нийслэлийн нэрийн “Улаанбаатар шөл” болон “Улаанбаатар хуурга” шалгаруулах тэмцээн зохион байгуулсан юм.

“UB Food Festival”-д оролцогч байгууллагууд төрөл бүрийн хоол зууш, амттан бэлтгэн хүрэлцэн ирсэн зочид, үзэгчид дунд “Хэн хамгийн олон хотдог, бургер идэх вэ?”, “Аавтайгаа хамт”, Зайрмагны баяр, Айрагны баяр зэрэг уралдаан, хөгжөөнт тоглоом, урлаг соёлын хөтөлбөрүүд, хоол урлалын сонирхолтой үзүүлбэрүүд зохиогдог нь жуулчдын сонирхлыг татсан үйл явдлын тоонд орж байна.

Залууст өв соёлоо сурталчлах, гадаадын жуулчдыг татах зорилгоор Соёл, шашны томоохон зан үйл болох Даншиг наадмыг Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар, Монголын Бурхан шашинтны төв Гандантэгчинлэн хийдтэй хамтран Хүй долоон худагт жил бүрийн наймдугаар сарын эхний долоо хоногийн амралтын өдрүүдэд тэмдэглэж байна.

17. “ГЭР ХОРООЛЛЫГ ХӨГЖҮҮЛЭХ САН”-ГААС 100 ОРЧИМ ИРГЭН БАЙРТАЙ БОЛОО

Хот иргэдээ орон сууцтай болгохыг дэмжиж сан байгуулав. Сан байгуулагдсанаар Улаанбаатар хотын агаарын чанарыг сайжруулах 1, 2-р бүсийн оршин суугчид орон сууцны ипотекийн зээлийн урьдчилгаа 30 хувийн төлбөрийг санхүүжүүлж, гэр хорооллын бүсийн иргэдээ орон сууцжуулах замаар барилгын салбараа бодитоор дэмжих үр дүнтэй ажил болж чадаж байгаа юм. Өнөөдрийн байдлаар тус сангийн дэмжлэгтэйгээр 100 орчим иргэн орон сууцанд ороод байна.

18. ЗАЛУУСТ ЗОРИУЛСАН ИННОВАЦИЙН ТӨВТЭЙ БОЛОВ

Нийслэлчүүд гарааны бизнесүүдийг бойжуулах, шинэ санаа, инновацийг дэмжих болон үйл ажиллагаагаа нэгэнт эхлүүлсэн гарааны бизнесүүдийн цаашдын хөгжилд туслалцаа үзүүлэх зорилт бүхий Инновацийн төвтэй боллоо. Тус төв нь Монгол Улсын анхны Инновацийн төв бөгөөд Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагчийн санаачлагаар байгуулж, 2018 оны 6 дугаар сарын 6-нд нээлтийг нь хийсэн юм.

Өмнө нь түрээсийн аж ахуйн нэгжүүд байрладаг байсан Нийслэлийн Засаг захиргааны тавдугаар байранд Инновацийн төвөө байгуулж, мөн Бизнес, инкубатор төвүүдийг дүүргүүдэд ажиллуулж эхлэв.

Инновацийн төв нь Улаанбаатар хотод шинэ санаа, инновацид суурилсан гарааны бизнесүүдийг

хөгжүүлэн бойжуулах, залуусыг ажлын таатай орчноор дэмжих, инновацийн оролцогч талуудын хамтын ажиллагааг бүрдүүлж, инновацийн тогтолцоог бий болгох зорилготой юм.

Уг төвийн нэгдүгээр давхарт гарааны бизнесүүдийг бойжуулах, үйл ажиллагааг нь хурдасгах зориулалттай оффисууд, амралтын хэсэг, хурал, сургалтын өрөөнүүдтэй. Харин хоёрдугаар давхартаа оффис шаардлагатай хувь хүн, оюутнууд болон бизнес эрхлэгчдэд зориулсан танхимтай юм.

Мэдлэгт тулгуурласан инновацийн технологи бүхий үйлдвэрлэл, үйлчилгээ нь тогтвортой хөгжлийн хүчин зүйл болж байгаа өнөө үед ийм төвтэй болж буй нь шинэ залуу энтрепренерүүд, гарааны start up бизнес эрхлэгчдийг дэмжихэд чухал ач холбогдолтой.

19. НИЙСЛЭЛИЙН АЖЛЫГ НИТХ “ХАНГАЛТТАЙ” ХЭМЭЭН ҮНЭЛЛЭЭ

Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит 19 дүгээр хуралдаанаар нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийг 2017 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийн биелэлт, 2018 оны хэрэгжилтийн явц болон 2019 оны Улаанбаатар хотын эдийн засаг нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийг хэлэлцэж Нийслэлийн удирдлагын багт “Хангалттай” гэсэн дүн тавьж, ирэх оны үндсэн чиглэлийг баталлаа.

Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын XX хуралдаанаар нийслэлийн 2019 оны төсвийг хуулийн хугацаанд нь баталлаа. Хуралдаанаар ирэх онд нийслэлийн орон нутгийн төсвийн суурь орлогыг 725.9 тэрбум төгрөг, суурь зарлагыг 273.0 тэрбум төгрөг байхаар тусгаж, улсын төсөвт 289.1 тэрбум төгрөгийг татан төвлөрүүлэхээр баталсан байна.

Мөн хуралдаанаар “Нийслэлийн 2019 оны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө”, “Нийслэлийн өмчөөс 2019 онд хувьчлах хуулийн этгээд, эд хөрөнгийн жагсаалт, Концессийн зүйлийн жагсаалт”-ыг баталсан юм.

20. НИЙСЛЭЛ ХОТ ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН БҮСТЭЙ БОЛОВ

Нийслэл хотын захын хороод, зуслангийн бүсээр нутагладаг мал бүхий иргэдийг нүүлгэн шилжүүлэх ажил өнгөрсөн 2017 оны намраас эхэлсэн. Нэг жилийн нүүр үзэж буй энэ ажлын үр дүн өнөөдөр 97 хувьтай байна.

“Улаанбаатар хотод мал аж ахуй эрхлэхийг хориглосон бүсэд байгаа мал бүхий иргэдийг нүүлгэн шилжүүлэх” ажлыг эрчимтэй хэрэгжүүлсэний үр дүнд нийслэл хотын мал аж ахуй эрхлэхийг хориглосон бүсэд 2018 онд 619 өрхийн 16 мянган толгой мал байсныг өнөөдрийн байдлаар бараг 100 хувь нүүлгэн шилжүүлээд байна.

Нүүлгэн шилжүүлэлт хийхээс өмнө Сүхбаатар дүүрэгт 189 өрхийн 3000 гаруй, Чингэлтэй дүүрэгт 50 өрхийн 1160, Хан-Уул дүүрэгт 76 өрхийн 2400 гаруй, Сонгинохайрхан дүүрэгт 221 өрхийн 6000 гаруй, Баянзүрх дүүрэгт 83 өрхийн 3500 гаруй толгой мал тоологджээ.

Нийслэлийн төвийн дүүргүүдэд мал бүхий иргэд суурьшсанаар малын гоц халдварт өвчин удаа дараа илэрч, хорио цээрийн дэглэм тогтоож, үүний уршгаар олон мянган хүний ажил, амьдрал хохирч байсан. Хотын өнгө үзэмж, ариун цэвэр, аюулгүй байдалд ч сөрөг нөлөө үзүүлж байв. Бэлчээрлэх талбайгүй мал ч хашаанд хоригдож, хог идэж, мах, сүүнд нь өөрчлөлт орж, хоол гэхээсээ хор болж байсныг мал эмнэлэг, ариун цэврийн мэргэжилтнүүд хэлдэг. Тиймээс хотын төвийн дүүргээс мал бүхий иргэдийн нүүлгэн шилжүүлэх ажлыг нээлттэй санал асуулгаар нийслэлчүүдийн 90 хувь дэмжсэн билээ.

Тэгэхдээ мал бүхий иргэдийг хохироосонгүй. Тэд харин ч соргог шинэ нутагтай болсон. Шинэ суурьшилын бүс тогтоож, дэд бүтэц, цахилгаан эрчим хүч, худаг усаар хангаж, хашаа саравчийг нүүлгэх тал дээр нийслэл хотын зүгээс дэмжлэг үзүүлсэн юм.

21. СУРГУУЛЬ, ЦЭЦЭРЛЭГ, ЭМНЭЛГҮҮДИЙГ АГААР ЦЭВЭРШҮҮЛЭГЧЭЭР ХАНГАВ

“Нийслэлийн агаарын бохирдлыг бууруулах мастер төлөвлөгөө”-г Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2018 оны 06 дугаар сарын 28-ны өдрийн 17/10 дугаар тогтоолоор батлуулсан.

Төлөвлөгөөний 1-р үе шат нь 5 зорилт, 29 үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл бүхий 80 үйл ажиллагааг 2018-2019 онд, 2-р үе шат нь 5 зорилт, 29 үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл бүхий 72 үйл ажиллагааг 2020-2025 онд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөн ажиллаж байна.

Нийслэлийн Засаг даргын захирамжийн дагуу Дэлхийн банкны санхүүжилтээр хэрэгжиж буй “Улаанбаатар-Цэвэр агаар” төслийн шугамаар дүүргийн эрүүл мэндийн төв, нэгдсэн эмнэлэг, амаржих газрын хүүхдийн үзлэгийн кабинет, хэвтүүлэн эмчлэх тасагт 200 ширхэг агаар цэвэршүүлэгчийг байрлуулав.

Гэр хорооллын агаарын бохирдол ихтэй бүсэд байрлах ерөнхий боловсролын 35 сургуульд тухайн орчны агаарын чанарын мэдээ, мэдээллийг танилцуулах LCD дэлгэц микро компьютер суурилуулсан. Ингэснээр багш сурагч, эцэг эхчүүд агаарын чанарын мэдээг цаг тухайд нь авах, агаарын бохирдлоос урьдчилан сэргийлэх, өөрийгөө хэрхэн хамгаалах талаар мэдлэг, мэдээлэлтэй болж байгаа юм.

Үүний зэрэгцээ, Засгийн газраас нийслэлийн агаар бохирдол ихтэй гэр хорооллын бүсэд байрладаг сургууль, цэцэрлэгийн анги танхим болон эмнэлгүүдийн хүүхдийн тасгийг агаар цэвэршүүлэгч төхөөрөмжөөр хангах ажлын хүрээнд 230 ширхэг агаар цэвэршүүлэгчийг нэмж өгөөд байна. Мөн тус хөтөлбөрийн дагуу цаашид 365 ширхэг агаар цэвэршүүлэгчийг нэмж өгөхөөр төлөвлөжээ.

Улс, нийслэлийн төсвөөр сургууль, цэцэрлэг, эмнэлгийн хүүхдийн тасгийн дотоод орчныг сайжруулах ажлын хүрээнд 158 сургууль, 253 цэцэрлэг, 30 эрүүл мэндийн төв, 142 өрхийн эмнэлгүүдийг нийт 7206 Хепа шүүлтүүр бүхий агаар цэвэршүүлэгчээр хангав.

22. ЗҮҮН ХОЙД АЗИЙН ХОТЫН ДАРГА НАРЫН ЧУУЛГА УУЛЗАЛТ ТОГТМОЛЖИВ

Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагчийн санаачилгаар зохион байгуулдаг Зүүн хойд Азийн хотын дарга нарын форумын үйл ажиллагаа тогтмолжиж байна.

2018 онд гурав дахь удаагаа зохион байгуулагдаж байгаа эн эфорумд Зүүн хойд Азийн бүс нутгаас Монгол

Улс, ОХУ, БНХАУ, БНСУ, БНАСАУ, Япон зэрэг зургаан орны 18 хотын дарга, шийдвэр гаргагчид, олон улсын байгууллагын 300 гаруй төлөөлөгч дэлхий нийтийн өмнө тулгарч буй уур амьсгалын өөрчлөлт, түүний үндсэн шалтгаан болсон хүлэмжийн хийн ялгарлыг хотуудын төвшинд бууруулах арга замыг хэлэлцэж, туршлагаа хуваалцахаар хурал цугларсан юм. Тус форумгаар “Нүүрстөрөгч багатай

хотуудын хөгжил: Агаарын чанарыг сайжруулж, хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулах нь” сэдвийг хөндөн чуулсан.

Зүүн хойд Азийн хотуудын дарга нар форумыг санаачлагч хот болох Улаанбаатарт чуулж байгааг тохиолдуулан уг үйл ажиллагааг байнгын ажиллагаатай институц болгохыг дэмжлээ. Мөн хэлэлцэх сэдвийн хүрээг тэлэх, дараа дараагийн форумыг зохион байгуулах хүсэлтэй хотууд саналаа өгч, тэдгээрийн дунд өрсөлдөөн зарлан нууц санал хураалтаар чуулган явуулах эрх олгох механизм бүрдүүлэхээр болов.

Энэ дагуу 2020 онд болох Зүүн хойд Азийн хотын дарга нарын дөрөвдүгээр форумыг хийх эрхийн төлөө БНСУ-ын нийслэл Сөүл хот, БНХАУ-ын Чанчун хотын төлөөлөл нууц санал хураалтаар өрсөлдөн Сөүл хот дараагийн чуулганыг хийх эрх авсан юм.

23.УЛААНБААТАР ХОТЫГ 2040 ОН ХҮРТЭЛ ХӨГЖҮҮЛЭХ ХӨГЖЛИЙН ЕРӨНХИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ БОЛОВСРУУЛЖ ЭХЭЛЛЭЭ

Улаанбаатар хотын анхны шинжлэх ухааны үндэслэлтэй төлөвлөлтийг 1954 онд ЗХУ-ын мэргэжилтнүүд хийж гүйцэтгэж байсан. Үүнээс хойш 1961, 1976, 1986, 2002 онуудад Улаанбаатар хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулсан нь нийслэл хотын хөгжлийн үндэс, суурь болж өгсөн юм.

Монгол Улс зах зээлийн эдийн засгийн харилцаанд шинжин орсноос хойш 5 дахь хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө буюу Улаанбаатар хотыг 2000-2020 он хүртэл хөгжүүлэх ерөнхий төлөвлөгөөг Монгол Улсын архитектор, инженерүүд боловсруулсан. Дээрх ерөнхий төлөвлөгөөний хэрэгжих хугацаа албан ёсоор дуусаж байгаатай холбогдуулан Улаанбаатар хотыг 2040 он хүртэл хөгжүүлэх хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулах ажлыг эхлүүлээд байна.

Өмнө нь ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулахдаа ажлын хэсэг байгуулагдан ярилцаж хийдэг байсан бол 2040 оны төлөвлөгөөг хийхдээ иргэдийнхээ санаа бодол дээр тулгуурлах юм. Дэлхийн ихэнх хотын удирдлагууд иргэд нь ямар хотыг хүсч байна, хаана суурьшихыг дэмжих үндсэн дээр концепцыг иргэдийнхээ саналыг үндэслэн боловсруулдаг. Тиймээс “2040 он хүртэлх хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний концепц боловсруулах уралдаан”-ыг Нийслэлээс зарлаж, иргэдийн ирүүлсэн “Шилдэг санаа”-нд үндэслэн нийслэл хотын цаашдын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулах юм.

24.“ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙГ ДЭМЖИХ ТӨВ”-ИЙГ БАЙГУУЛЛАА

“НЭГ ӨРХ-НЭГ АЖЛЫН БАЙР” хөтөлбөрийн хүрээнд иргэдэд хөдөлмөр эрхлэлтийн цогц үйлчилгээг нэг дороос үзүүлэх “ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙГ ДЭМЖИХ ТӨВ”-ийг Нийслэлийн үйлчилгээний нэгдсэн төв Дүнжингаравт байгуулсан. Тус төв нь ажил олгогч аж ахуйн нэгж байгууллагуудаас ажлын байрны захиалга авах, ажил хайгч иргэнийг бүртгэх, ажилд зуучлах, ажил мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө мэдээллээр хангах, сургалт, арга хэмжээ, төсөл хөтөлбөрт хамруулах, дохионы хэлмэрч зэрэг үйлчилгээг нэг дороос үзүүлж, залуучууд, эмэгтэйчүүд, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, ахмад настан, албан бус эдийн засгийн салбарт хөдөлмөр эрхлэгчдийг дэмжин ажиллахаас гадна холбогдох стандарт, шаардлагад нийцсэн үйлчилгээний таатай орчныг бүрдүүлснээрээ онцлог юм.

Мөн энэ онд “Хөдөлмөр эрхлэлтийн форум-2018” арга хэмжээг шинэлэг хэлбэрээр зохион байгууллаа. Тус форумд “Хөдөлмөр эрхлэлтийн өнөөгийн байдал, ирээдүйн чиг хандлага”, “Ажлын хандлага нь үр чадвар, туршлагаас илүү”, “Хөдөлмөр зуучлалын үйлчилгээний инноваци”, “Мэргэжил сонголт хөдөлмөрийн бүтээмжийн уялдаа”,

“Ажиллах хүчний хомсдол уу, менежментийн хомсдол уу” сэдэвт илтгэл тавигдаж, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаанд тулгамдаж буй асуудлуудыг нийгмийн олон талт оролцоонд тулгуурлан шийдвэрлэх боломж, гарц, шийдлүүдийг тодорхойлох, хөдөлмөрийн зах зээлийн идэвхитэй бодлогыг орон нутагт хэрэгжүүлэх, техник технологийн болоод менежментийн өөрчлөлт шинэчлэл хийх шаардлага түүнийг хэрэгжүүлэх арга замын талаар хэлэлцэж гарсан санал зөвлөмжийг холбогдох газруудад хүргэсэн юм.